

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI**

GULISTON DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

**“UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA MALAKALI
MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHNING MUAMMO VA
YECHIMLARI: 5 E MODEL MOHIYATI, XORIJIY
TAJRIBALAR” MAVZUSIDA RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
ANJUMAN MATERIALLARI**

2026-YIL 22-23-MAY

**«GRAND KONDOR PRINT»
TOSHKENT – 2026**

UDK: 219.246:69.28:34

KBK: 122.215.148

T 097

DOI: <https://zenodo.org/records/20696033>

“Uzluksiz ta’lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari, (23-may 2026-yil). [To’plam]: – Toshkent: “GRAND KONDOR PRINT”, 2026 y., 1009 b.

Ushbu to’plamga 2026-yil 22-23-may kunlari Guliston davlat pedagogika instituti Pedagogika fakulteti “Boshlang’ich ta’lim metodikasi” hamda “Maktabgacha ta’lim” kafedralarida “Uzluksiz ta’lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar” mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy anjuman qatnashchilarining ma’ruza materiallari kiritilgan. Ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plamida respublika oliy ta’lim muassasalarining professor-o’qituvchilari, ilmiy tadqiqotchilar, magistrlar, doktorantlar, talabalarning ilmiy maqolalari o’rin olgan.

Taqrizchilar:

B.Abdullayeva – pedagogika fanlari doktori, professor

S.I.Qulmamatov – pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

Mas’ul muharrir:

N.T.Misirova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dotsent.

M.Dj.Toshmatova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dotsent.

M.Berdiyeva – “Maktabgacha ta’lim” kafedrası mudiri, p.f.f.d.(PhD), dotsent v.b.

D.A.Utanbayeva – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dosent v.b.

Tashkilotchilar:

D.M.Elmuratova – “Boshlang’ich ta’lim metodikasi” kafedrası mudiri, pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), professor v.b.

A.A.Bolibekov – “Maktabgacha ta’lim” kafedrası dotsenti, pedagogika fanlari nomzodi.

Tahrir hay’ati:

A.Nizamov, X.Umarov, M.Toshmatova, M.Eshonqulova, M.Bayzakova, G.Umarova, D.Nosirova, G.Yusufaliyeva, K.Eshonqulova, D.Kurbanova, J.Ro’zimatov, G.Niyozova, N.Sulaymanova, G.Shoymatova, B.Xolyigitova, J.Sheranova, G.Xolmatova, Sh.Jabbarova, U.Bakirova.

Mas’ullar:

N.Abduraxmonova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), katta oq’ituvchi

M.Raimqulova – “Maktabgacha ta’lim” kafedrası o’qituvchisi

To’plamda nashr etilgan maqola va tezislardagi ma’lumotlarning haqqoniyligiga mualliflar mas’uldirlar.

KIRISH

Jahon ta'lim tizimidagi islohotlar va zamonaviy talablarning oshishi, ta'lim jarayoniga innovatsion yondashuv va texnologiyalarni joriy etishni taqozo etmoqda. Ta'lim jarayoniga tatbiq etilayotgan innovatiya usullari samarasi bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy-pedagogik ijodkorligi xarakteri va uning rivojlanganligi darajasiga bevosita bog'liq.

Mamlakatimizda ta'lim tizimini isloh qilish, yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash borasida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash borasida keng ko'lamli tadbirlar amalga oshirilmoqda. Uzluksiz ta'lim tizimining barcha bosqichlarida ta'lim samaradorligini oshirish, yukak pedagogik mahoratga ega kadrlar tayyorlash orqali sifatli ta'lim berish imkoniyatlarini kengaytirish bugungi kunning ustuvor vazifalaridan biridir. Bu borada ta'lim sohasida faoliyat yurituvchi pedagoglarning amaliyotdagi ko'nikmalarini mustahkamlash va ilmiy izlanuvchanlikni rivojlantirishga qaratilgan texnologiyalarni takomillashtirish hamda innovatsion faoliyatning turli darajalarini talab darajasida egallashlari uchun xorijiy tajribalarga asoslangan ta'lim muhitini, pedagogik sharoitlar va didaktik imkoniyatlarni ta'minlash o'ziga xos ahamiyat kasb etadi.

Kadrlar salohiyati jamiyatning iqtisodiy, siyosiy va ma'naviy barqarorligini ta'minlovchi asosiy omillardan biridir. Malakali, bilimli va yuksak ma'naviyatli kadrlar jamiyatda innovatsion rivojlanishni ta'minlaydi, ijtimoiy muammolarni hal etishda muhim rol o'ynaydi hamda davlat boshqaruvi tizimining samaradorligini oshiradi. Shu bilan birga, kadrlar salohiyatining yetarli darajada rivojlanmaganligi ijtimoiy tengsizlik, ishsizlik, boshqaruvdagi samarasizlik kabi muammolarni keltirib chiqarishi mumkin. Bu esa jamiyat barqarorligiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Jamiyat barqarorligini ta'minlashda kadrlar salohiyatini yuksaltirish masalasi faqat iqtisodiy yoki tashkiliy muammo bo'lib qolmay, balki chuqur ijtimoiy-falsafiy mazmun kasb etadi. Chunki bu jarayon insonning bilim, tafakkur, qadriyatlar va ma'naviy dunyosining rivojlanishi bilan chambarchas bog'liqdir. Kadrlar tayyorlash tizimida zamonaviy yondashuvlarni joriy etish, ta'lim sifati va samaradorligini oshirish, yosh avlodni har tomonlama barkamol etib tarbiyalash muhim vazifalardan hisoblanadi.

Shuningdek, kadrlar salohiyatini yuksaltirish jarayonida innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish, ilm-fan va ishlab chiqarish integratsiyasini kuchaytirish, uzluksiz ta'lim tizimini rivojlantirish muhim o'rin tutadi. Bu esa nafaqat iqtisodiy samaradorlikni oshiradi, balki jamiyatda ijtimoiy adolat, barqarorlik va farovonlikni ta'minlashga xizmat qiladi.

Guliston davlat pedagogika institutida o'tkazilayotgan "Uzluksiz ta'lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar" mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy anjuman mazkur yo'nalishda olib borilayotgan ilmiy izlanishlarni muhokama qilish, mavjud muammolarni aniqlash va ularning yechimlarini ishlab chiqish uchun muhim ilmiy maydon hisoblanadi. Ushbu anjuman doirasida kadrlar salohiyatini oshirishning nazariy va amaliy jihatlarini, inson kapitalini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari, ta'lim tizimini

takomillashtirish, zamonaviy boshqaruv mexanizmlarini joriy etish kabi masalalar keng qamrovda tahlil etiladi.

Mazkur anjuman materiallari uzluksiz ta'lim tizimida malakali kadrlar tayyorlashning dolzarb muammolarini chuqur o'rganish, amaliy tavsiyalar ishlab chiqishda muhim manba bo'lib xizmat qiladi. Shu jihatdan, mazkur ilmiy-amaliy anjuman mamlakatimizda malakali kadrlar tayyorlash, zamonaviy yondashuvlar va xorijiy tajribalar asosida ularning kasbiy kompetentligini rivojlantirish yo'lida muhim ahamiyat kasb etadi.

Guliston davlat pedagogika instituti
rektori J.X.KARSHIBAYEV

milliy o'yinlarini va urf-odatlarimizni ham yaqindan o'rganib olishadi. Bugungi kunda muhtaram prezidentimiz tomonidan yoshlarga nafaqat yoshlarga balki keksalar , nogironlar va maktab yoshidagi o'quvchilar uchun ham sport bo'yicha turli musobaqalar tashkil qilinmoqda. Madalan: "Quvnoq startlar", har xil marafonlar, 10000 qadam marafonlari tashkil qilinmoqda. O'quvchilarni balki butun aholini sog'lom turmush tarziga jalb qilmoqdalar.

Chaqqonlik bu bolaning harakatlarini tez o'rganishi va aniq bajarishi qobiliyati bo'lsa, epchillik esa murakkab harakatlarni oson va mohirona bajarish hisoblanadi.

Boshlang'ich yoshidagi o'quvchilar uchun o'yinlar misol keltirsak O'q terakmi ko'k terak ; Besh tosh; Chillak; Quvlashmachok va shunga o'xshash o'yinlar o'tsak bo'ladi. Bu o'yinlar bolani chidamliligini, tezkorligini va chaqqon va epchilligini rivojlantiradi. Milliy o'yinlarning yana bir muhim jihati shundaki, ular bolalarni milliy qadriyatlar ruhida tarbiyalaydi. O'quvchilar o'yin davomida o'z xalqining urf-odatlari va an'alarini his qiladi. Bu esa yosh avlod qalbida milliy g'urur va vatanparvarlik tuyg'ularining shakllanishiga yordam beradi.

Boshlang'ich sinf o'qituvchisi o'yinlarni tanlashda o'quvchilarning yosh xususiyatlarini hisobga olishi kerak. O'yinlar sodda, tushunarli va xavfsiz bo'lishi muhimdir. Shuningdek, barcha bolalarning faol qatnashishiga imkon yaratish lozim. O'yin davomida intizom va tartibga ham alohida e'tibor berilishi kerak.

Xulosa – qilib shuni aytishim mumkinki maktab yoshidagi boshlang'ich sinf maktab o'quvchilarini chaqqonlik, epchillik va sog'lom turmush tarzini rivojlantirish uchun asosiy kalit hisoblanadi. Ayniqsa bugungi zamonda ya'ni texnikalar asrida bolalarni telefon va gajidlar o'z domiga tortib bormoqda bundan qutilishning birdan-bir yo'li bolalarni milliy o'yinlarga jalb qilish hisoblanadi. Bejiz aytilmagan "Sog' tanda sog'lom aql".

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Usmonxodjayev T. S. Milliy harakatli o'yinlar. – Toshkent: O'qituvchi, 2000.
2. Mahkamdjanov K. M. Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi. – Toshkent: Iqtisod-Moliya, 2008.
3. Salamov R. S. Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati. – Toshkent: ITA-PRESS, 2014.
4. O'zbekiston Respublikasi umumta'lim maktablarining jismoniy tarbiya fani bo'yicha o'quv dasturi (1-4 sinflar). Sog'lom avlod tarbiyasi haqida metodik qo'llanma – Toshkent, 2023.

TARBIYA FANINI O'QITISHDA AKSIOLOGIK YONDASHUVLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH MODEL

Kurbanova Dilrabo Xaitbayevna

Guliston Davlat pedagogika instituti

kurbanovadilrabo858@gmail.com

Bahromova Sevinch Guliston davlat
pedagogika instituti 37-23-guruh talabasi

Annotatsiya. Mazkur ilmiy maqolada bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida tarbiya fanini o'qitishda aksiologik yondashuvlarning mazmun-mohiyati, pedagogik ahamiyati va ularni takomillashtirish yo'llari tahlil etilgan. Shuningdek, ta'lim jarayonida milliy va umuminsoniy qadriyatlarni shakllantirish, talabalarda ma'naviy-axloqiy kompetensiyalarni rivojlantirish hamda innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llashning samarali usullari yoritilgan. Maqolada bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tarbiya fanini o'qitishga tayyorlashning zamonaviy pedagogik mexanizmlari hamda aksiologik yondashuvlarni rivojlantirishning amaliy jihatlari haqida ilmiy xulosalar berilgan.

Kalit so'zlar: aksiologik yondashuv, tarbiya fani, qadriyat, ma'naviy tarbiya, boshlang'ich ta'lim, pedagogik kompetensiya, innovatsion texnologiyalar, milliy qadriyatlar, umuminsoniy qadriyatlar, pedagogik mahorat.

Аннотация. В данной научной статье раскрываются содержание и значение аксиологического подхода в преподавании предмета «Тарбия» будущим учителям начальных классов, а также пути его совершенствования. Освещаются вопросы формирования национальных и общечеловеческих ценностей в образовательном процессе, развития духовно-нравственных компетенций студентов и эффективного использования инновационных педагогических технологий. В статье представлены научные выводы о современных педагогических механизмах подготовки будущих учителей начальных классов к преподаванию предмета «Тарбия» и практических аспектах развития аксиологического подхода.

Ключевые слова: аксиологический подход, предмет воспитания, ценность, духовное воспитание, начальное образование, педагогическая компетенция, инновационные технологии, национальные ценности, общечеловеческие ценности, педагогическое мастерство.

Annotation. This scientific article discusses the essence and importance of axiological approaches in teaching the subject of воспитание (Tarbiya) to future primary school teachers and the ways of improving them. The article highlights the issues of forming national and universal values in the educational process, developing students' spiritual and moral competencies, and effectively using innovative pedagogical technologies. Scientific conclusions are presented on modern pedagogical mechanisms for preparing future primary school teachers to teach the subject of Tarbiya and on the practical aspects of developing axiological approaches.

Keywords: axiological approach, Tarbiya subject, value, spiritual education, primary education, pedagogical competence, innovative technologies, national values, universal values, pedagogical mastery.

Bugungi kunda dunyo ta'lim tizimida yosh avlodni har tomonlama barkamol inson qilib tarbiyalash masalasi ustuvor vazifalardan biri sifatida qaralmoqda. Globallashuv jarayonining jadallashuvi, axborot oqimining kuchayishi hamda turli madaniy va mafkuraviy ta'sirlarning ortib borishi yoshlar ongida ma'naviy

bo'shliq yuzaga kelish xavfini kuchaytirmoqda. Shu sababli zamonaviy ta'lim tizimida nafaqat bilim berish, balki shaxsni ma'naviy-axloqiy jihatdan tarbiyalashga ham alohida e'tibor qaratilmoqda.

Boshlang'ich ta'lim bosqichi bolaning shaxs sifatida shakllanishida eng muhim davr hisoblanadi. Aynan shu davrda bolaning dunyoqarashi, axloqiy qarashlari, jamiyatga munosabati va qadriyatlarini shakllanadi. Shu bois boshlang'ich sinf o'qituvchisining kasbiy faoliyati nafaqat ta'lim berish, balki tarbiyaviy ta'sir ko'rsatish bilan ham chambarchas bog'liqdir. O'qituvchi o'quvchi uchun namuna, ma'naviy yetakchi va tarbiyachi sifatida maydonga chiqadi.

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlash jarayonida tarbiya fanining o'rni alohida ahamiyatga ega. Mazkur fan orqali talabalarda milliy va umuminsoniy qadriyatlarga hurmat, insonparvarlik, vatanparvarlik, mehnatsevarlik, bag'rikenglik va fuqarolik mas'uliyati kabi fazilatlar shakllantiriladi. Shu nuqtai nazardan tarbiya fanini o'qitishda aksiologik yondashuvlardan foydalanish muhim ilmiy-pedagogik masalalardan biri hisoblanadi.

"Aksiologiya" atamasi yunoncha "axios" – qadriyat va "logos" – ta'limot degan ma'nolarni anglatadi. Aksiologik yondashuv esa shaxsni qadriyatlar asosida shakllantirish va rivojlantirishga qaratilgan pedagogik faoliyatni ifodalaydi. Mazkur yondashuv talabalarning ma'naviy dunyosini boyitish, ularda qadriyatlarga nisbatan ongli munosabatni shakllantirish hamda ijtimoiy faollikni rivojlantirishga xizmat qiladi.

Hozirgi davrda oliy ta'lim muassasalarida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlash jarayonida tarbiya fanini o'qitish metodikasini takomillashtirish zarurati ortib bormoqda. Chunki zamonaviy pedagog nafaqat o'z fanini mukammal bilishi, balki o'quvchilar qalbiga yo'l topa oladigan, ularda ma'naviy fazilatlarni shakllantira oladigan yetuk mutaxassis bo'lishi kerak.

Tarbiya fanini o'qitishda aksiologik yondashuv shaxsning ma'naviy kamolotini ta'minlashga xizmat qiluvchi pedagogik tizim sifatida namoyon bo'ladi. Ushbu yondashuvning asosiy maqsadi talabalarda qadriyatlarga asoslangan dunyoqarashni shakllantirishdan iboratdir. Pedagogik aksiologiya insonni oliy qadriyat sifatida e'tirof etadi va ta'lim jarayonining markaziga shaxs manfaatini qo'yadi.

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida aksiologik yondashuvni shakllantirish orqali ularda quyidagi sifatlarni rivojlantirish mumkin:

- ma'naviy yetuklik;
- pedagogik mas'uliyat;
- insonparvarlik;
- milliy qadriyatlarga hurmat;
- axloqiy madaniyat;
- kommunikativ kompetensiya;
- tolerantlik va bag'rikenglik.

Tarbiya fanini o'qitishda aksiologik yondashuvning muhim jihatlaridan biri – milliy va umuminsoniy qadriyatlarning uyg'unligini ta'minlashdir. O'zbek xalqining boy ma'naviy merosi, urf-odatlarini, an'analarini va milliy qadriyatlari yosh avlod tarbiyasida

muhim vosita bo'lib xizmat qiladi. Shu bilan birga, inson huquqlari, tinchlik, mehr-oqibat, adolat va bag'rikenglik kabi umuminsoniy qadriyatlar ham tarbiya jarayonining ajralmas qismi hisoblanadi.

Bo'lajak o'qituvchi tarbiya fanini o'qitishda o'quvchilarning yosh va psixologik xususiyatlarini inobatga olishi kerak. Boshlang'ich sinf o'quvchilari ko'proq obrazli fikrlashga moyil bo'lganligi sababli tarbiyaviy jarayonda ertaklar, hikoyalar, maqollar, rivoyatlar va hayotiy misollardan foydalanish yuqori samaradorlik beradi.

Bugungi kunda pedagogik oliy ta'lim muassasalari oldida turgan muhim vazifalardan biri – raqobatbardosh, ma'naviy barkamol va zamonaviy kompetensiyalarga ega bo'lgan pedagoglarni tayyorlashdir. Shu sababli tarbiya fanini o'qitishda talabalarning faqat nazariy bilimlarini emas, balki ma'naviy-axloqiy sifatlarini ham rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Aksiologik yondashuv talabalarning kasbiy tayyorgarligini kuchaytiradi. Chunki o'qituvchi faoliyati inson taqdiri bilan bog'liq bo'lib, u katta mas'uliyatni talab etadi. Pedagogik faoliyatda o'qituvchining nutqi, muomalasi, kiyinish madaniyati, axloqi va jamoadagi munosabati ham tarbiyaviy ta'sir vositasi hisoblanadi.

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlash jarayonida quyidagi kompetensiyalarni shakllantirish zarur:

- tarbiyaviy faoliyatni rejalashtirish;
- ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarni tashkil etish;
- o'quvchilarda qadriyatlarga hurmatni shakllantirish;
- ota-onalar bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish;
- konfliktli vaziyatlarni pedagogik jihatdan hal etish;
- innovatsion metodlardan samarali foydalanish.

Talabalarda aksiologik kompetensiyalarni rivojlantirish uchun amaliy mashg'ulotlar, treninglar, munozaralar va loyihaviy faoliyatlardan keng foydalanish maqsadga muvofiqdir. Ayniqsa, pedagogik vaziyatlarni tahlil qilish asosida olib boriladigan mashg'ulotlar talabalarning mustaqil fikrlash va muammoli vaziyatlarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar aksiologik yondashuv samaradorligini oshirishda muhim vosita bo'lib xizmat qiladi. Interfaol metodlar talabalarning faolligini oshiradi, ularni mustaqil fikrlashga undaydi hamda tarbiyaviy jarayonda faol ishtirok etishga imkon yaratadi.

Tarbiya fanini o'qitishda quyidagi metodlardan foydalanish samarali hisoblanadi:

“Aqliy hujum” metodi. Mazkur metod talabalarning erkin fikrlashini rivojlantiradi. Masalan, “Komil inson qanday bo'lishi kerak?” mavzusida o'tkazilgan aqliy hujum orqali talabalar turli fikr va g'oyalarni ilgari suradilar.

Debat metodi. Debat talabalarda tanqidiy fikrlash va muloqot madaniyatini shakllantiradi. Ushbu metod yordamida ular turli qarashlarni solishtirish va asoslashni o'rganadilar.

Rol o'ynash metodi. Bu metod pedagogik vaziyatlarni modellashtirish orqali talabalarda amaliy ko'nikmalarni shakllantiradi. Masalan, “O'qituvchi va o'quvchi”,

“Ota-ona va sinf rahbari” kabi sahna ko‘rinishlari orqali talabalarda kommunikativ kompetensiyalar rivojlanadi.

Klaster metodi. Klaster metodi orqali qadriyatlar tizimini tahlil qilish va umumlashtirish mumkin. Bu usul talabalarining mantiqiy fikrlashini rivojlantiradi.

Keys-stadi metodi. Muammoli vaziyatlarni tahlil qilish asosida olib boriladigan ushbu metod talabalarda qaror qabul qilish ko‘nikmasini shakllantiradi.

Innovatsion metodlar orqali tarbiya fanini o‘qitish talabalarni faollikka undaydi, ularda hamkorlikda ishlash ko‘nikmasini rivojlantiradi va ma‘naviy-axloqiy fazilatlarini shakllantirishga xizmat qiladi.

Tarbiya fanini o‘qitishda aksiologik yondashuvlarni takomillashtirish bugungi ta‘lim tizimining muhim vazifalaridan biridir. Ushbu jarayonda quyidagi omillarga alohida e‘tibor qaratish zarur:

Ta‘lim mazmunini boyitish

Tarbiya fanining mazmunini milliy va umuminsoniy qadriyatlar asosida boyitish zarur. Darslik va o‘quv qo‘llanmalarda ma‘naviy tarbiyaga oid mavzularni keng yoritish muhim ahamiyatga ega.

Pedagogik amaliyotni kuchaytirish

Talabalarni maktab amaliyotiga keng jalb qilish orqali ularda real pedagogik faoliyat tajribasi shakllanadi. Ayniqsa, sinfdan tashqari tarbiyaviy tadbirlarni tashkil etish ko‘nikmasini rivojlantirish muhimdir.

Raqamli texnologiyalardan foydalanish

Bugungi raqamli davrda elektron ta‘lim resurslari, multimedia vositalari va virtual platformalardan foydalanish tarbiyaviy ta‘sir samaradorligini oshiradi. Milliy qadriyatlarni targ‘ib qiluvchi videodarslar va elektron loyihalar yoshlarning qiziqishini oshiradi.

Oila va mahalla bilan hamkorlik

Tarbiya jarayonida oila, mahalla va ta‘lim muassasasi hamkorligi muhim o‘rin tutadi. Ushbu hamkorlik orqali yosh avlodni ma‘naviy barkamol inson qilib tarbiyalash mumkin.

Pedagoglarning malakasini oshirish

Oliy ta‘lim muassasalari professor-o‘qituvchilarining pedagogik va psixologik kompetensiyalarini muntazam rivojlantirib borish zarur. Chunki talabalarga berilayotgan tarbiya sifati o‘qituvchining kasbiy mahoratiga bog‘liqdir.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarida tarbiya fanini o‘qitishda aksiologik yondashuvlardan foydalanish zamonaviy ta‘lim tizimining muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Mazkur yondashuv orqali talabalarda ma‘naviy-axloqiy fazilatlar, kasbiy mas‘uliyat, pedagogik kompetensiyalar va qadriyatlarga hurmat shakllanadi.

Boshlang‘ich sinf o‘qituvchisi yosh avlodning ma‘naviy dunyosini shakllantiruvchi muhim shaxs hisoblanadi. Shu sababli bo‘lajak pedagoglarni tayyorlash jarayonida tarbiya fanining mazmunini boyitish, innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo‘llash va aksiologik yondashuvlarni rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Shuningdek, tarbiya fanini o'qitishda milliy va umuminsoniy qadriyatlarning uyg'unligini ta'minlash, talabalarda mustaqil fikrlash va ijtimoiy faollikni rivojlantirish, ularni ma'naviy barkamol inson sifatida tarbiyalash bugungi kunning dolzarb vazifalaridan biridir.

Kelajakda ushbu yo'nalishda ilmiy izlanishlarni yanada chuqurlashtirish, tarbiya fanini o'qitishning zamonaviy metodlarini ishlab chiqish hamda pedagogik amaliyot bilan integratsiyani kuchaytirish ta'lim sifati va samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Mirziyoyev Sh.M. *Yangi O'zbekiston strategiyasi*. – Toshkent: O'zbekiston, 2021
2. Avloniy A. *Turkiy guliston yoxud axloq*. – Toshkent: O'qituvchi, 2018.
3. Siddiqov, B. (2025). "Qadriyatlar, ma'naviy-axloqiy tarbiya va aksiologik yondashuv bilan bog'liq ilmiy tahlillar." *Oriental Renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 3(10), 68-69.
4. Ismoilov, S. (2025). "Milliy tarbiyaning asosiy tamoyillari. Boshlang'ich sinflarda "Tarbiya" fanini o'qitish" *Ilmiybaza.uz*.
5. <https://uz.wikipedia.org/wiki/Aksiologiya>

KICHIK MAKTAB YOSHIDAGI O'QUVCHILARDA TABIATGA QIZIQISH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA TADQIQOTCHILIKKA YO'NALTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI

Jabbarova Shahodat Ibrohim qizi

Guliston davlat pedagogika instituti o'qituvchisi

Email: shahodatjabbarova94@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda tabiatga qiziqish ko'nikmalarini rivojlantirish asosida ularni tadqiqotchilik faoliyatiga yo'naltirishning nazariy asoslari yoritilgan. Shuningdek, o'quvchilarning yosh va psixologik xususiyatlari, tabiatga oid bilimlarni shakllantirish jarayonida qo'llaniladigan pedagogik yondashuvlar hamda tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirishning samarali usullari tahlil qilingan. Tabiatni kuzatish, tajriba o'tkazish va interfaol metodlardan foydalanish orqali o'quvchilarda ilmiy tafakkur, ekologik madaniyat va mustaqil fikrlash kompetensiyalarini shakllantirish masalalari asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: kichik maktab yoshi, tabiatga qiziqish, tadqiqotchilik faoliyati, kuzatish, tajriba, ekologik tarbiya, interfaol metodlar, mustaqil fikrlash, pedagogik yondashuv, ilmiy tafakkur.

Аннотация: В данной статье раскрываются теоретические основы формирования исследовательской деятельности младших школьников на основе развития интереса к природе. Проанализированы возрастные и психологические особенности учащихся, педагогические подходы к формированию природоведческих знаний, а также эффективные методы

14	<i>Abdurahmonova Kamola Erkin qizi.</i> MILLIY VA ZAMONAVIY INTERFAOL METODLAR ORQALI TALABALARDA MILLIY-NUTQIY ETIKET ELEMENTLARINI RIVOJLANTIRISH.	705
15	<i>Eshonqulova Kamola, Mahkamova Shahzoda.</i> BOSHLANG'ICH SINFLARDA ONA TILI DARSIDA SUN'IIY INTELLEKTDAN FOYDALANISHNING PEDAGOGIK IMKONIYATLARI	712
16	<i>Bozorov O'g'iloy Kamilovna.</i> JAHON TA'LIM TIZIMI TARAQQIYOTIDA IJTIMOY-MADANIY KOMPETENSIYANING O'RNI.	714
17	<i>Xidirbayev Sherali Yeraliyevich.</i> OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA TALABA SHAXSIGA YO'NALTIRILGAN VA KOMPETENSIYAGA ASOSLANGAN YONDASHUVLARNI TAKOMILLASHTIRISH MAZMUNI.	716
18	<i>Ergasheva Jamila Dusbekovna.</i> INTERAKTIV PLATFORMALAR ASOSIDA TALABALARNING PEDAGOGIK MAHORATINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-METODIK ASOSLARI.	719
19	<i>Нузамов Алишер Баязович.</i> РОЛЬ, ПЕРСПЕКТИВЫ И ПРОБЛЕМЫ ЭЛЕКТРОННОЙ КОММЕРЦИИ В КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ МАЛОГО БИЗНЕСА В УЗБЕКИСТАНЕ.	722
20	<i>Nosirova Dilfuza Saydullayevna, Orziqulova Zaynura Muhammadqul qizi.</i> BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINFLAR O'QITUVCHISINING KASBIY KOMPETENTLIGINI TAKOMILLASHTIRISHDA XORIJIY TAJRIBALARDAN FOYDALANISH.	725
21	<i>Jamshid Ro'zimatov, Norbo'tayeva Ozoda.</i> KICHIK MAKTAB YOSHIDAGI O'QUVCHILARDA TADQIQOTCHILIK KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH.	727
22	<i>Eshonqulov O'ktam Rayimqulovich, Abduyeva Mexriniso Navruzboy qizi.</i> MILLIY VA HARAKATLI O'YINLARDAN FOYDALANIB JISMONIY SIFATLARNI RIVOJLANTIRISH METODIKASI.	733
23	<i>Kurbanova Dilrabo Xaitbayevna, Bahromova Sevinch.</i> TARBIYA FANINI O'QITISHDA AKSIOLOGIK YONDASHUVLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH MODELI	735
24	<i>Jabbarova Shahodat Ibrohim qizi.</i> KICHIK MAKTAB YOSHIDAGI O'QUVCHILARDA TABIATGA QIZIQISH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA TADQIQOTCHILIKKA YO'NALTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI.	739
25	<i>Xaytova Farida Kuchkarovna, Norkulova Jasmina Sodikovna.</i> INKLYUZIV TA'LIM JARAYONIDA O'YIN TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH.	743
26	<i>Abdurazzakova Raykhan Musayevna.</i> PROBLEM IN KNOWING MODERN UZBEK CHILDREN'S ETIQUETTE.	747
27	<i>Shoymatova Gulnoza G'ulomjon qizi.</i> ZAMONAVIY JAMIYATDA EKOLOGIK TARBIYA: INSON VA TABIAT UYG'UNLIGINING ASOSI, AHAMIYATI VA ISTIQBOLLARI.	751
28	<i>Pulatova Dildora Soxibovna.</i> INTEGRATSIYA TUSHUNCHASI VA UNING TA'LIMDAGI O'RNI.	755
29	<i>Nomozov Davronbek Amanbay o'g'li.</i> TA'LIM JARAYONIDA KONFLIKTLARNING KELIB CHIQISHINI OLDINI OLISHDA PEDAGOGLARNING O'RNI.	75
30	<i>Nozima AKBAROVA.</i> LOYIHA METODINING MOHIYATI, TARIXIY RIVOJLANISHI VA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	762

**“UZLUKSIZ TA’LIM TIZIMIDA MALAKALI
MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHNING MUAMMO VA
YECHIMLARI: 5 E MODEL MOHIYATI, XORIJIY
TAJRIBALAR” MAVZUSIDA RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
ANJUMAN MATERIALLARI**

2026-YIL 22-23-MAY

Bosishga ruxsat etildi. 04.06.2026 y.
Qog`oz bichimi 60x84 1/16.
Times New Roman garniturasida terildi.
Ofset uslubida oq qog`ozda chop etildi.
Nashriyot hisob tabog`i 54. 5, Adadi 100. Buyurtma № 71
Bahosi kelishuv asosida

“BROK CLASS SERVIS” MChJ bosmaxonasida chop etildi.
Manzil: Toshkent shahar Zargarlik ko'chasi, Segizbayeva 10a.